

Geachte leden van de gemeenteraad van Lochem,

Zoals u weet zijn er tijdens de afgelopen Beeldvormende Tafels naast mijzelf 32 insprekers geweest die argumenten hebben gegeven tegen het plan voor Zonnepark Bekenschot. Liefst hadden wij direct na elke inspreker een reactie willen geven, want alle feitelijke argumenten waren weerlegbaar of onjuist. Daarom heb ik bijgaand een korte notitie gemaakt met daarin de belangrijkste bezwaren van de insprekers en een toelichting daarop onzerzijds. Aan het einde vindt u tevens een korte memo van onze jurist waarin wordt uitgelegd dat er géén sprake is van een nieuwe aanvraag.

Wij hebben vertrouwen in de kwaliteiten van het plan en wensen u veel sterkte bij uw besluit.

Heeft u nog vragen of opmerkingen? Bel of mail mij dan gerust!

5.1.2e

5.1.2e [@tpsolar.nl](mailto:5.1.2e@tpsolar.nl)

5.1.2e

Enkele antwoorden over Zonnepark Bekenschot

Het ecologisch plan zou niet voldoen

Voor het ecologisch plan is door onze eigen ecooloog samengewerkt met een in amfibieën gespecialiseerde ecooloog uit de regio, die het gebied goed kent, en al jaren werkt met de modellen die provincie Gelderland voorschrijft (waaronder modellen Kamsalamander en Vuurvlinder). Ook meerdere ecologen van de provincie hebben het plan beoordeeld en verbeterpunten aangereikt die zijn verwerkt (de negatieve commentaren waar [5.1.2e](#) naar verwijst dateren van de eerste versie van het plan). Ook wordt in tegenstelling tot wat de insprekers beweerden wel degelijk de bouwvoor afgegraven in de ecologische zone, zodat er verschraling plaatsvindt. En uiteindelijk heeft het waterschap de hydrologische situatie beoordeeld en advies gegeven over o.a. de diepte van de poelen. Dit advies is geheel opgevolgd, en de provincie is akkoord gegaan met het definitieve plan.

Het zou ten koste gaan van natuur en landschap

Als u op Google maps naar een satellietfoto van het gebied kijkt, dan ziet u dat het omringende gebied veel kleinschaligere percelen kent met hagen en struwelen, waar het plangebied juist één open aaneengesloten 'vlakte' is. Het zonnepark brengt juist struwelen terug in het gebied, die grotendeels permanent blijven staan. Ook is er nu sprake van een akkerbouwgebied, waardoor er juist een lage biodiversiteit is, hetgeen haaks staat op 'natuur'. Een korte quote uit [dit artikel](#) over biodiversiteit en zonneparken: "98 procent van alle zonneparken is aangelegd op voormalige voedselrijke landbouwgrond", vertelt [5.1.2e](#), onderzoeker bij Wageningen Environmental Research. "Daar is de biodiversiteit nagenoeg nul. De intensieve landbouw is grotendeels de oorzaak van de achteruitgang van biodiversiteit", aldus de onderzoeker. Ook zonder de ecologische verbindingzone die we gaan aanleggen zou het zonnepark de biodiversiteit in het gebied al drastisch verbeteren, alleen al doordat er niet wordt bemest, er een grote diversiteit aan kruiden wordt ingezaaid en dit extensief wordt beheerd. Uiteindelijk wordt er in en om het zonnepark 6 ha aan nieuwe natuur ontwikkeld, waarvan zo'n 4 hectare permanent blijft bestaan.

Het zonnepark zou midden in een ecologische verbindingzone liggen

Het zonnepark ligt in een groene ontwikkelingszone. Dit is een door de provincie aangewezen gebied waarin *op den duur* ecologische verbindingen moeten worden gerealiseerd als neveneffect van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen. Het gebied wordt nu gewoon nog gebruikt voor akkerbouw en is juist een barrière voor de natuur. Omdat het zonnepark in een groene ontwikkelingszone is gepland, heeft de provincie de aanleg van extra natuur (ingericht voor specifieke doelsoorten) als voorwaarde gesteld. Er is dus pas sprake van een ecologische verbindingzone als het zonnepark is gerealiseerd. Zonder het zonnepark zal de grondeigenaar op deze percelen gewoon blijven boeren en komt de ecologische verbinding er waarschijnlijk helemaal niet.

Lochem zou haar energiedoelstellingen al behaald hebben

Lochem valt onder de RES Stedendriehoek. Hier is in de RES 1.0 mede door uw raad een doelstelling van 1,07 TWh aan opwek afgesproken. In de laatste rapportage van eind 2023 lezen we: "Per 1 juli 2023 is 0,31 TWh aan grootschalige energieopwek in onze regio gerealiseerd. Volgens de rekenmethodiek die is voorgeschreven door NPRES verwachten we in 2030 0,48 TWh energie op te wekken uit grootschalige hernieuwbare energie. Op basis van onze eigen regionale kennis en kunde zijn we positiever en denken we in 2030 0,65 TWh energie op te wekken." Dat betekent dat de regio in het positieve scenario net iets meer dan de helft van de doelstelling gaat halen. De regio – en daarmee ook Lochem – loopt dus in feite zwaar achter op de doelstellingen.

Er zou kostbare landbouwgrond verloren gaan

Graag zetten we dit in perspectief. Barchem kent een oppervlakte van 2.579 hectare, waarvan meer dan 2.500 hectare agrarisch buitengebied. Plan Bekenschot beslaat met 16 hectare dus iets meer dan 0,6% van het buitengebied van Barchem en iets meer dan 0,07% van de ruim 21.000 hectare buitengebied van gemeente Lochem. Kijken we puur naar het zonnepark (dus zonder de 6 ha natuur), dan zijn die percentages nog lager. Dat maakt het (tijdelijke) verlies aan landbouwgrond dus eigenlijk maar heel beperkt. En door stoppende agrariërs komt er de komende jaren vele malen meer landbouwgrond vrij voor jonge boeren en boeren die willen uitbreiden.

Er zouden genoeg alternatieven op daken en andere locaties zijn

Al vele jaren spannen gemeente Lochem en energiecoöperatie LochemEnergie zich in om alternatieve locaties en bronnen voor energieopwek te vinden en projecten te realiseren. Maar alle opties waar het goed en makkelijk kon, zijn inmiddels gerealiseerd óf afgevallen. De gesloten vuilstort Armhoede is al voorzien, langs de nieuwe rondweg en langs provinciale wegen is geen ruimte, en er zijn geen restlocaties die op rendabele wijze inzetbaar zouden zijn (te klein). De resterende daken zijn minder of totaal ongeschikt, of eigenaren hebben niet de mogelijkheid om te investeren, of verzekeringsmaatschappijen stellen te zware eisen. Lochem heeft in totaal slechts ongeveer 3 ha aan parkeerterreinen, en als je die allemaal zou overkappen (wie gaat dat betalen?) heb je evenveel panelen geplaatst als op nog geen 2 ha zonnepark. Kortom: er zijn allerlei redenen waarom het theoretisch potentieel onbenut is gebleven en ook de komende jaren onbenut zal blijven. Uiteraard moet hier vol op ingezet blijven worden, óók op geweldige burgerinitiatieven als in Laren en Exel, maar het gaat hierbij wel steeds om betrekkelijk kleinschalige projecten met beperkte opbrengsten. Samen met projecten als zonnepark Bekenschot kan gemeente Lochem toch een groter deel van haar doelstellingen behalen.

Er zou geen draagvlak zijn en het participatieproces zou zeer slecht verlopen zijn

Draagvlak krijg je in een buurt voor geen enkele grootschalige ontwikkeling, maar dat is dan ook geen voorwaarde voor een vergunning. Wel is er een inspanningsverplichting om een omgevingsdialoog te voeren. Maar u begrijpt ook dat de tegenstanders van het zonnepark elke gelegenheid hebben aangegrepen om dit proces te frustreren en de suggestie te wekken dat er zich allerlei onvolkomenheden hebben voorgedaan. Kijkt u echter naar de inspanningen die wij gedaan hebben om mensen te betrekken, te horen, en te informeren (zie bijlage 7 van de vergunningaanvraag en bijlage 1 bij deze brief) dan ziet u tientallen persoonlijke gesprekken, verslagen van meerdere informatieavonden en (zeer) uitgebreide e-mailwisselingen. Ook hebben we op <https://www.tpsolar.nl/bekenschot/> steeds alle informatie gedeeld, en alle laatste wijzigingen ook schriftelijk rondgestuurd en toegelicht. Daarop zijn nooit vragen of reacties binnengekomen. Aantoonbaar zijn er diverse wijzigingen in het plan doorgevoerd op verzoek van omwonenden (o.a. zorgen dat overal minstens 100 meter afstand van woningen is – wat in de versie van 2020 niet zo was – het vervangen van een lange rij knotwilgen door een struweelstrook van 5 meter breed, een oplossing bieden voor zichtbeperking voor de jaren waarin de nieuwe aanplant nog niet groot genoeg is, etc.). Er kan dus geen twijfel zijn dat wij niet aan de inspanningsverplichting hebben voldaan.

Het zonnepark zou zorgen voor uitvallende omvormers van particuliere zonnedaken

Inderdaad zijn alle onderdelen van het elektriciteitsnetwerk met elkaar verbonden. Maar er is géén directe invloed tussen de onderdelen op verschillende lagen van het netwerk. Het elektriciteitsnet wordt vaak vergeleken met het wegnnet, omdat het dezelfde opbouw en problematieken kent. De snelwegen kunnen we dan vergelijken met het hoogspanningsnet, de op- en afritten met

hoogspanningsstations, provinciale wegen met het middenspanningsnet, en straten die naar woningen en bedrijven voeren met het laagspanningsnet. Grote opwekkers zoals zonneparken, windmolens en kolencentrales en grote verbruikers zoals fabrieken en bedrijventerreinen hebben met een eigen weg direct aansluiting op de op- en afrit naar de snelweg en belasten daarmee dus niet de lokale wegen.

Op piekmomenten in opwek of afname ontstaan er files op de snelwegen (netcongestie) omdat er meer auto's de opritten of afritten willen gebruiken dan de snelweg kan vervoeren. En met de toename van grootschalige opwek en toename in grootverbruik willen we steeds meer rechtstreekse wegen naar de op- en afritten maken, waar geen ruimte meer voor is (aansluitproblematiek).

Maar zoals u weet zorgen files op de A1 niet voor opstoppen in een willekeurige woonwijk van Lochem. Precies zo zorgt de netcongestie op hoogspannings- en middenspanningsniveau ook niet voor problemen op het laagspanningsnet. Daar is het probleem dat we te maken hebben met steeds meer 'weggebruikers' (warmtepompen, elektrische auto's, zonnepanelen, airco's, etc.), en als die tegelijk gaan 'rijden' ontstaan er problemen in de wijk. Het is dus de 'drukke' op het *lokale* net waardoor de omvormers van zonnedaken uitvallen. Zoals wethouder De Goede ook heeft toegelicht, heeft Liander dit ook aan hem bevestigd.

Het huidige plan zou niet binnen de bestaande aanvraag uit 2020 vallen

De in 2020 ingediende aanvraag is nooit afgehandeld, de raad heeft het in 2020 niet in behandeling genomen. Ook hebben wij de aanvraag nooit ingetrokken en heeft de gemeente nooit termijnen gesteld waarbinnen wij aangepaste documenten zouden moeten aanleveren. Ook strikt juridisch is er géén sprake van een nieuwe aanvraag, hetgeen u kunt lezen in de navolgende memo van onze juridisch adviseur (bijlage 2).

Bijlage 1

Inspiraak van en communicatie met omwonenden sinds 2020

De omwonenden hebben in de tweede fase van de vergunningaanvraag op meerdere momenten mogelijkheden gehad om mee te praten en denken en zijn goed op de hoogte gehouden. Ook zijn zij bij elke communicatie-uiting gevraagd om vragen of opmerkingen met ons te bespreken. Daarvan is erg weinig gebruik gemaakt.

Juli 2020	-	Raad geeft het plan terug aan het college
2021	-	Mediation door onafhankelijke partij. 5.1.2e geeft aan niet te willen meewerken aan gesprekken over het zonnepark omdat ze niet het risico willen lopen dat het er komt. Na twee pogingen staakt de mediation.
	-	Overleg met de provincie over benodigde compensatie Groene Ontwikkelingszone
24-02-2022	-	Derde informatie-avond (inspraaksessie) voor direct omwonenden met uitnodiging voor persoonlijke gesprekken. Verslag per post aan alle 46 huishoudens gestuurd.
maart-mei 2022	-	- 6 individuele gesprekken met omwonenden - Beantwoording van 13 ingekomen e-mails en brieven - Tweede gesprek met Vereniging Contact Barchem - Schriftelijke reacties van 5.1.2e
19-05-2022	-	Vierde informatie-avond (inspraaksessie) voor direct omwonenden. Verslag per post aan alle 46 huishoudens gestuurd.
19-05-2022	-	Vrije inloopavond voor alle geïnteresseerden
22-06-2022	-	Informatiebijeenkomst voor raadsleden
17-07-2022	-	Indiening aangepast planvoorstel
17-01-2023	-	Brief naar alle 46 omwonende huishoudens met toelichting op kleine ontwerpaanpassingen n.a.v. eerste beoordelingen gemeente, waterschap en provincie (geen reacties op gekomen)
27-11-2023	-	Brief naar alle 46 omwonende huishoudens met toelichting op kleine Ontwerpaanpassingen n.a.v. tweede beoordelingen gemeente, waterschap en provincie (geen reacties op gekomen)

Olifantsgras

Een belangrijke wijziging naar aanleiding van input van omwonenden was de oplossing om op de randen van *omliggende* percelen (die van dezelfde grondeigenaar zijn) twee rijen olifantsgras aan te planten die jaarlijks om en om worden geoogst. Olifantsgras is een landbouwgewas dat in één jaar tijd ca. 3,5-4 meter hoog groeit. Op die manier is er vanaf het eerste jaar géén zicht meer op de installatie, wat de belangrijkste wens was. Het olifantsgras blijft staan totdat de aangeplante bosschages voldoende dicht zijn gegroeid, maar is géén onderdeel van het zonnepark of van de landschappelijke inrichting. Het is een vrijwillige oplossing van de grondeigenaar om de omwonenden tegemoet te komen.

Bijlage 2: Juridische memo (zie volgende pagina)

NOTITIE

Aan: 5.1.2e en 5.1.2e, TPSolar
Van: 5.1.2e en 5.1.2e, Holla legal & tax
Inzake: 242978/ls/3919914.1 TPSolar/Advies zonneparken
Datum: 3 april 2024

I. Vraag

1. TPSolar heeft in 2020 een omgevingsvergunning aangevraagd voor een zonnepark in Lochem.¹ Op maandag 8 april 2024 beslist de gemeenteraad van de gemeente Lochem of zij een verklaring van geen bedenkingen gaat verlenen voor dit zonnepark.²
2. Tijdens de beeldvormende vergaderingen tussen TPSolar, de gemeente en de tegenstanders van het zonnepark is door de tegenstanders gesteld dat TPSolar een nieuwe omgevingsvergunning voor het zonnepark moet aanvragen. Een nieuwe aanvraag zou nodig zijn, omdat wijzigingen zijn aangebracht in het oorspronkelijke bouwplan waardoor de inhoud van het bouwplan is veranderd. De gemeente stelt zich op het standpunt dat sprake is van dezelfde aanvraag, ondanks de wijzigingen, en dus dat het gewijzigde bouwplan nog binnen de oorspronkelijke aanvraagprocedure past. TPSolar vraagt aan Holla of het huidige (bouw)plan – na de wijzigingen - nog binnen de oorspronkelijke aanvraag valt.

II. Antwoord

3. De aanvrager beschikt over de mogelijkheid zijn aanvraag te wijzigen of aan te vullen voorafgaand aan de vaststelling van het ontwerpbesluit.³
4. De bestuursrechter heeft geoordeeld dat, bij de totstandkoming van besluiten op aanvraag die worden voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure⁴, in beginsel op de aanvraag wordt beslist zoals die is ingediend en met het ontwerp van het besluit ter inzage is gelegd.⁵ Pas na het ter inzage leggen van het ontwerpbesluit is het niet meer geoorloofd de aanvraag nog te wijzigen en aan te vullen zonder dat een nieuw ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd, tenzij de wijziging van ondergeschikte aard is dan wel aannemelijk is dat daardoor geen derden worden benadeeld.
5. Het is toegestaan voor TPSolar de aanvraag te wijzigen of aan te vullen, omdat het ontwerpbesluit nog niet ter inzage is gelegd. Het huidige plan - met wijzigingen - valt aldus nog binnen de aanvraag. TPSolar hoeft in onze optiek geen nieuwe omgevingsvergunning aan te vragen.

¹ Gemeenteblad 2020, 104781.

² Agendapunt 16, [Raadsvergadering Lochem 8 april 2023](#).

³ Zie ABRvS 27 oktober 2010, [ECLI:NL:RVS:2010:BO1870](#), nr. 2.3.2 - 2.3.3; ABRvS 5 maart 2003, [ECLI:NL:RVS:2003:AF5136](#), nr. 2.4.2.

⁴ Afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht jo. art. 3:10 lid 1 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

⁵ Zie onder meer ABRvS 21 februari 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:7174](#), nr. 2.1; ABRvS 9 september 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2205](#), nr. 22.2; ABRvS 27 november 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:2139](#), nr. 2.1; ABRvS 13 augustus 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:793](#), nr. 4.1.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 5, 7